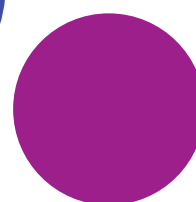
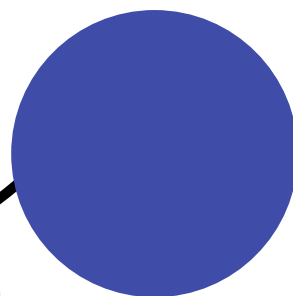

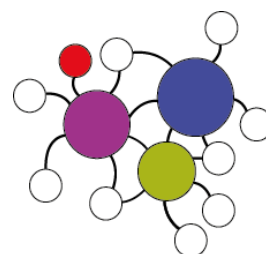

Korte Verhalen Club

Favoriete kunst en...waarom

www.welzijnbergen.nl

**Stichting
Welzijn
Bergen**

Spelregels

Om de 4 weken (met uitzondering van een zomerstop) krijg je een onderwerp waarover je een kort verhaal of een mooie herinnering schrijft, dit mag ook in dichtvorm of met een mooie tekening. Illustraties bij de teksten zijn altijd welkom.

We denken aan minimaal een A5 (350 woorden), maximaal een A4 (700 woorden). Aanleveren kan digitaal, per post of je kunt het afgeven bij een van de wijksteunpunten. Zie de adressen op de achterpagina.

Je mag zelf weten of je een verhaal anoniem of met naam inlevert.

Hoe meer deelnemers, des te meer verhalen. Met elkaar maken we een bundel vol leesplezier met mooie, lieve en warme verhalen. We zullen de bundels ook in de verzorgingshuizen in onze gemeente verspreiden.

De bundels worden digitaal toegestuurd.
Hier zijn geen kosten aan verbonden.

De bundels kunnen ook tegen een kleine vergoeding (€3,00) opgehaald worden bij de Wijksteunpunten.

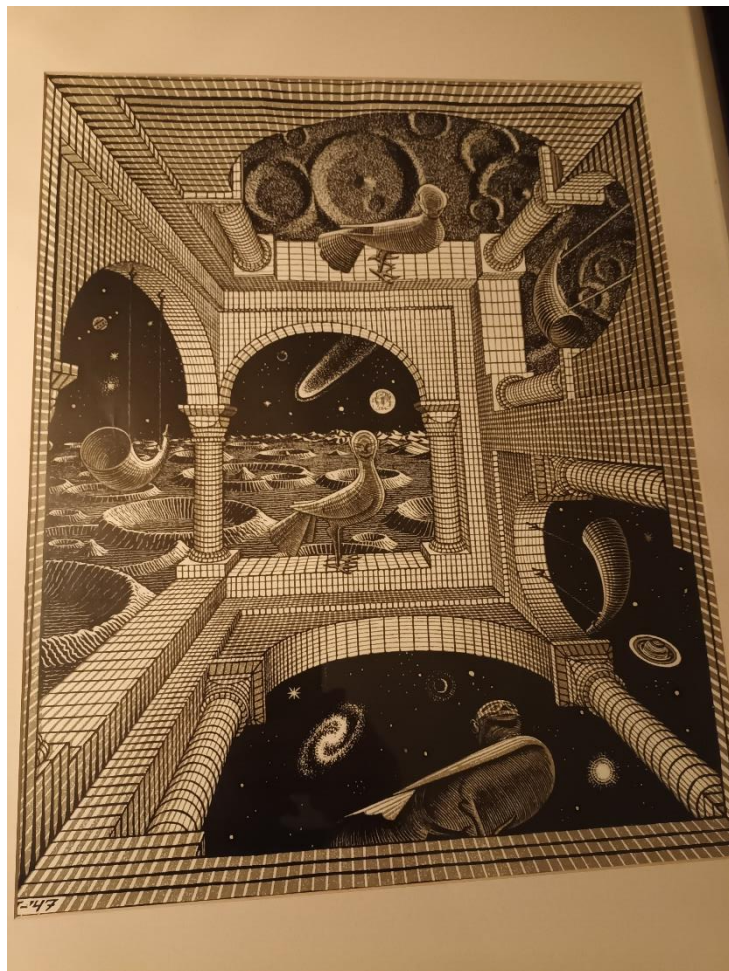
Voorwoord (en bijdrage)

Groet allen,

Een schot in de roos zou ik dit thema willen noemen!
Opnieuw leuke persoonlijke bespiegelingen bij compleet verschillende kunstvormen. Ik twijfel geen moment over het antwoord op de vraag of de leden van de KVC mijn mening delen, dat kan gewoon niet anders! 😊

Voor mij is M.C. Escher een geweldenaar, waar ik 'bij moeder thuis' al kennis mee maakte.

Zijn 'Belvedere' met de 'onlogisch' geplaatste pilaren en dat 'optisch bedrog' wat in het meeste van zijn werk zit... fascinerend. Dit is 'Other world II'

Veel (lees)plezier!

Ronald

Inhoud

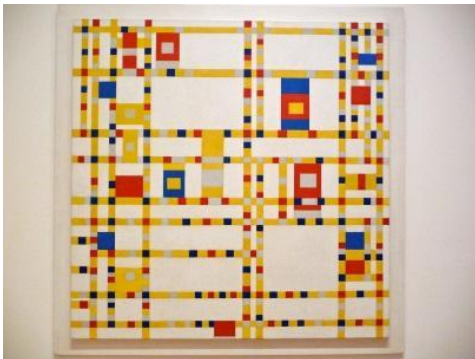
Ab Helsloot	5
Mieke Wijminga	9
Walter van Gelderen	10
Anneke Kettenes	12
Sandra Schaaper	16
Dicky Spee-Schut	18
Cootje Bronner	20
S. de Kok	22
Fred Steinkühler	23
Hans van de Langenberg	26
Anna	28

PIET MONDRIAAN'S KUNST EN JAZZ

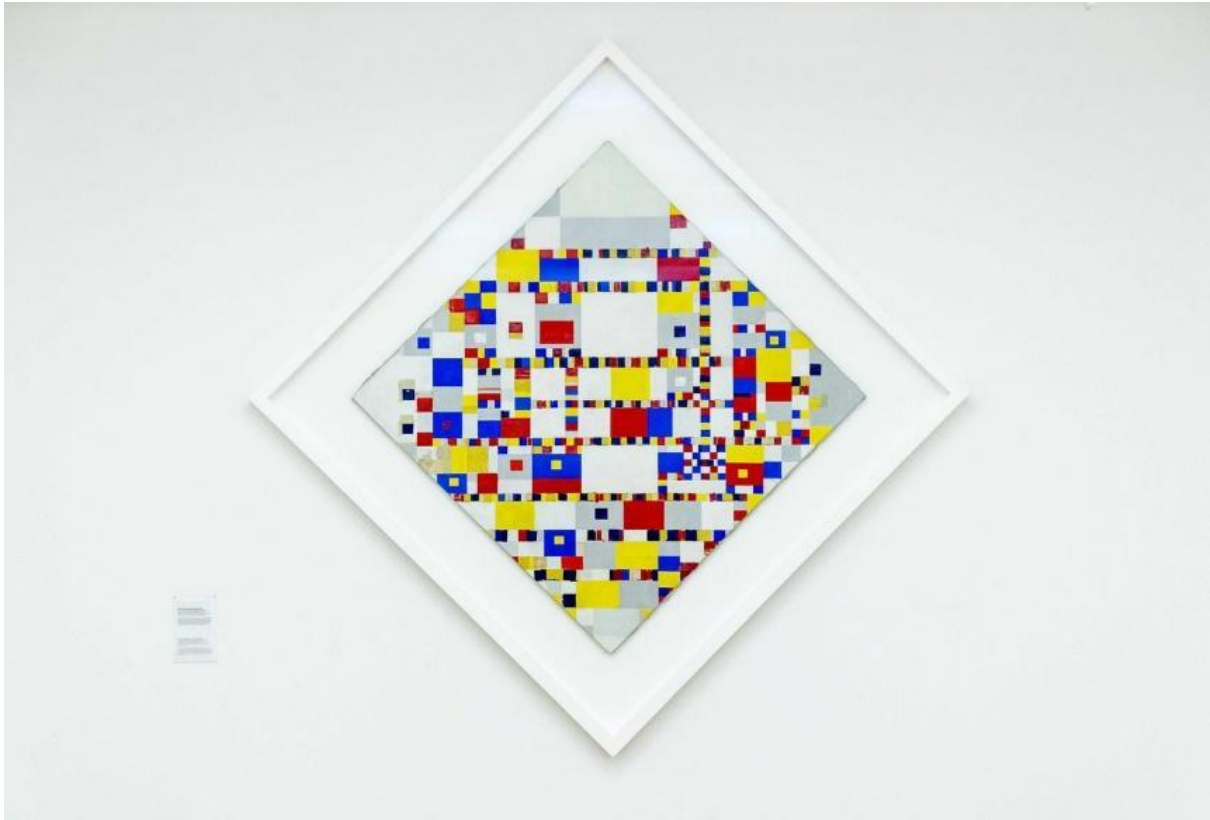
Het spelen van jazzmuziek is een hele kunst. Dit geldt ook voor het creatieve proces van beeldend kunstenaars, dichters, schrijvers, componisten, dansers etc. Neem Piet Mondriaan [1872-1944]. Hij liet zich op sommige momenten inspireren door de jazzmuziek.

Piet Mondriaan was een groot liefhebber van jazzmuziek en de Boogiewoogie in het bijzonder. De Boogiewoogie was in de twintiger jaren van de vorige eeuw erg populair. Het is een pianostijl, doorgaans gebaseerd op bluesschema's, waarbij met de linkerhand specifieke, steeds herhaalde begeleidingsfiguren worden gespeeld, terwijl met de rechterhand vooral riffs worden gespeeld. Riffs zijn korte herkenbare, sterk ritmische motieven, die een flink aantal keren worden herhaald. Dit wetende kun je wel stellen dat Piet Mondriaan dit, in sommige werken, tot uitdrukking brengt.

Zijn muzieksmaak blijkt uit de collectie grammofonplaten die in het bezit is van het Kunstmuseum Den Haag. In 1938 schenkt hij zijn platencollectie aan een goede vriendin, als hij van Parijs naar Londen moet uitwijken vanwege de naderende Tweede Wereldoorlog.

Het schilderij 'Broadway Boogiewoogie' heeft Mondriaan gemaakt in de periode 1942/43. Het werk is een constructie van horizontaal en verticaal gekleurde lijnen op een wit vlak. De titel verwijst enerzijds naar het stratenpatroon in New York City en anderzijds naar de swingende jazzmuziek uit de tijd waarin het schilderij ontstond. Het werk hangt in het Museum of Modern Art in New York City. Het is het laatste voltooide werk van Mondriaan. Als het Mondriaan ook in Londen te heet onder de voeten wordt, vertrekt hij op 23 september 1940 naar New York City, waar hij op 3 oktober aankomt. Hij wordt opgevangen door Harry Holtzman die een atelier voor hem regelt op 353 East 56th Street. Ook zorgt deze man voor meubilair en een platenspeler, zodat Piet weer platen kan kopen en draaien. Deze Holtzman maakt Mondriaan bekend met de Boogiewoogie en de bluesmuziek.

Juni 1942 is de maand dat Mondriaan begint aan zijn 'Victory Boogiewoogie'. Een naam die hij zelf niet heeft bedacht. Om het werk te duiden spreekt Mondriaan zelf over 'Victory-painting, Boogiewoogie painting of Diamond'. De naam 'Victory Boogiewoogie' is waarschijnlijk gegeven door Harry Holtzman als eerbetoon aan Mondriaan.

'Victory Boogiewoogie' laat vernieuwing zien in het werk van Piet Mondriaan. Volgens deskundigen gaat hij speelser om met kleuren en in sommige doeken verdwijnt de kleur zwart geheel. Dit werk is Mondriaan gestart omdat hij ervan overtuigd was dat de gruwelen van de oorlog zouden eindigen in een 'Victory'. De interesse van Mondriaan in muziek is in meerdere werken terug te vinden. In één van zijn vroegere werken zijn tekeningen teruggevonden van zijn vioolspelende neef F.H. Mondriaan en van zijn goede vriend Joop Siedenburg achter de piano.

In Amsterdam woont Mondriaan regelmatig huiskamerconcerten bij om naar jazzmuziek te luisteren.

In de ontwikkeling van het werk van Piet Mondriaan, verbindt hij zijn werk steeds meer met muziek. In zijn publicatie 'Trialoog van de Nieuwe Beelding' [juni 1920] schrijft hij, citaat: "Van oude muziek en van violen heb ik geen verstand, maar de muziek van de 'Jasband' bevalt mij meer; de oude harmonie is erin onderbroken, dat is al het begin" einde citaat.

Een anekdote uit de laatste jaren van zijn leven. Mondriaan is op boogiewoogie muziek aan het dansen in een jazzclub op Manhattan in New York City. De band gaat over op een ander, niet boogiewoogie nummer. Abrupt breekt Mondriaan zijn dans af en zegt tegen zijn danspartner: "Laten we gaan zitten, ik hoor melodie".

De dansmuziek heeft wel invloed gehad op het werk van Piet Mondriaan. Rond 1910 ontstaat in de Verenigde Staten de Foxtrot als stijldans. De dans behoort bij de ballroomdansen. Er worden veel meer dansen ontwikkeld. Zowel in de VS als in Europa ontstaan veel danszalen waar grote dansorkesten de dansmuziek van die tijd speelt. Vele grote namen uit de jazz zijn vaak begonnen in een dansorkest of Big Band. Duke Ellington, Count Basie, Louis Armstrong en Benny Goodman hebben wereldnaam gemaakt. Deze dans inspireert Mondriaan tot het maken van de 'Composition IV; Fox Trot A'. Een compositie met drie zwarte lijnen.

In New York maakt Mondriaan kennis met jazzmuzikant Thelonious Monk.

Mede door het pianospel van Monk komt Piet Mondriaan erachter, dat de puurheid van de muziek dezelfde schoonheid heeft waar hij naar zoekt in zijn schilderijen.

Ab Helsloot

Kunstuiting

In 1970 vroeg de kunstenaar Bob Denneboom uit Egmond aan de Hoef of hij een portret van mij mocht maken.

Het leek me een leuke ervaring en enkele zaterdagochtenden zat ik model in zijn atelier.

Enige tijd later zagen mijn ouders het portret op de Kunstmarkt in Bergen hangen en na een kort gesprekje met Bob besloten ze het te kopen.

Het schilderij hing vanaf die tijd in de kamer en toen ik een paar jaar later het huis uit ging kreeg ik het mee.

Ik kijk er iedere dag even naar en nu, een halve eeuw later, toont het niet veel gelijkenis meer. Maar ik weet dat mijn 'kern' nog altijd hetzelfde is.

Het voelt veilig en vertrouwd voor me om daar zo nu en dan naar terug te keren.

Door het schrijven van verhalen voor Stichting Welzijn komen er veel jeugdherinneringen boven.

Mieke Wijminga

Marina Abramovic: Mrs. Performance.

Een paar jaar geleden zag ik op YouTube beelden van de performance *'The artist is present'* in het Museum of Modern Art (New York, 2010).

Marina Abramovic zat meer dan 700 uur op een stoel achter een tafel met daarvoor een lege stoel. 850 duizend mensen kwamen kijken en velen stonden uren in de rij om tegenover de beroemde kunstenaar te zitten en haar in de ogen te kijken. Ik heb geboeid gekeken naar de beelden en mij voortdurend afgevraagd hoe zij de ijzeren discipline en doorzettingsvermogen heeft kunnen opbrengen om een dergelijke, bijna onmenselijke, performance te volbrengen.

Één scene zal mij altijd bijblijven. Op een moment dat zij haar ogen opent ziet zij haar voormalige geliefde Ulay tegenover haar zitten. De liefde eindigt nooit. Ook als ze gedaan is, eindigt ze nooit. Zij steekt haar hand naar hem uit die hij aanpakt. Alles in stilte. Het zijn emotionele beelden.

Ik herken de beelden. Ruim 40 jaar geleden ben ik gescheiden, de wegen van mijn ex-partner en ik liepen te ver uiteen. Het is wederzijds fijn, in de weinige contacten die wij nu hebben, te ervaren dat de liefde voorbij is, maar er nog steeds is.

Recent is Marina Abramovic een week in Nederland geweest. In Carré heeft zij een reeks van performances van jonge kunstenaars gepresenteerd '*No intermission*' en heeft de hoofdrol in de opera de opera '*7 Deaths of Maria Callas*'.

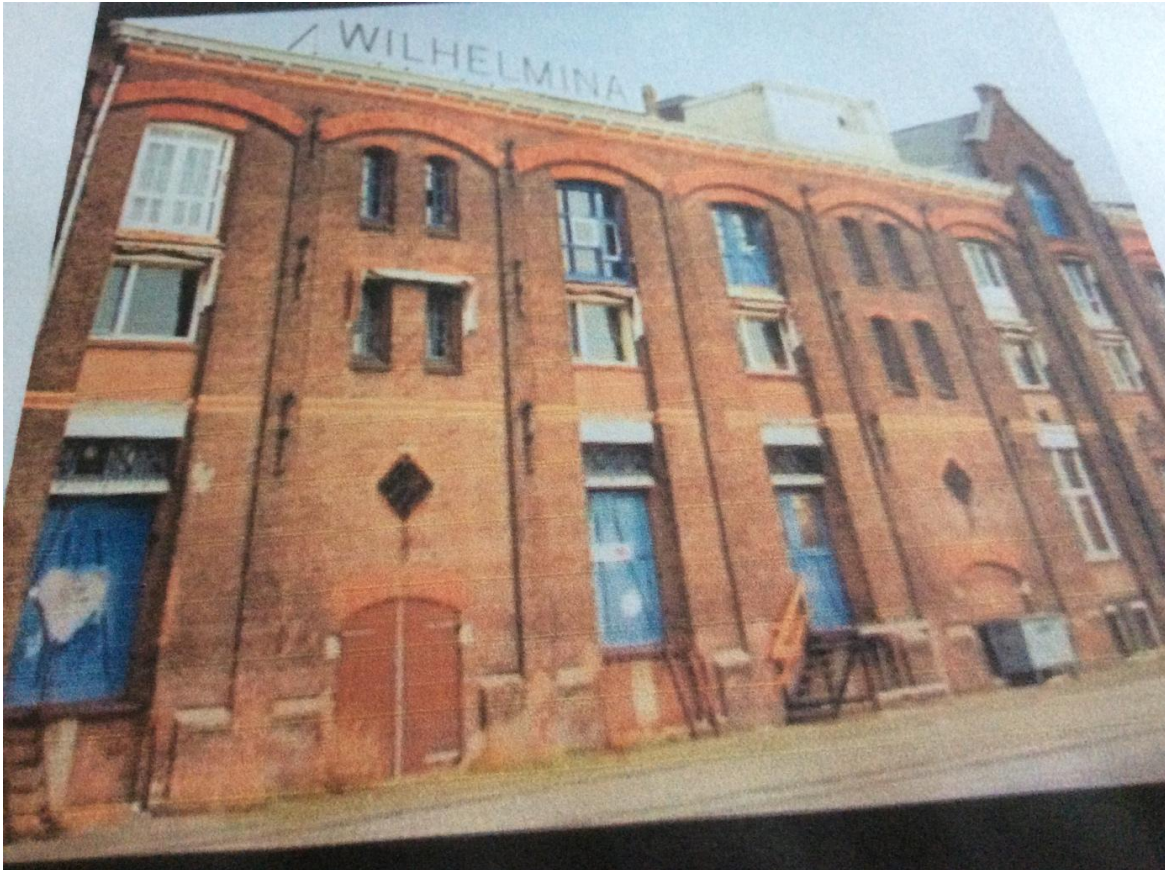
In het interview in de Volkskrant (21/10) vertelt zij dat ze, voorafgaand aan de performances, een reeks van oefeningen in de theaterzaal met het publiek doet. "Ik zal het publiek mentaal en fysiek voorbereiden. Je moet jezelf leren vertragen om het geduld te kunnen opbrengen voor de performances." Langdurige performances veranderen niet alleen de kunstenaar, maar ook het publiek. Als het langer dan drie uur is, kun je niet meer doen alsof. Je moet je ware zelf laten zien, kunstenaar en publiek. Er is geen pauze. De performances op de laatste dag (zaterdag) duren 12 uur.

Een ongekende wereld voor mij. Ik vraag mij af hoe ik een dag in Carré ervaren zou hebben. Zou ik het geduld kunnen opbrengen? Wat zal het bij mij oproepen? Is nieuwsgierigheid naar de antwoorden op deze vragen voldoende motivatie om een bijeenkomst bij te wonen? Het is wel de kans voor mij om de boeiende persoonlijkheid die zij is live mee te maken.

Ik heb nu nog even tijd om een beslissing te nemen. (Ik schrijf dit stukje op 21 oktober en de bijeenkomsten zijn gepland op 24 t/m 30 oktober en de opera van 4 t/m 6 november)

Walter van Gelderen

Kunstuitingen en objecten

Van cacaofoon....., tot kunstenaarscentrum.....

Van pakhuis..... tot creatief bolwerk.....

Van verhalenbundel..... naar cultureel centrum voor verhalenvertellers.

Amsterdam

Al in de 16^e eeuw was Amsterdam een “stapelplaats” van handelsgoederen.

Pakhuis Wilhelmina...

Aan het IJ in Amsterdam

Gebouwd in 1892

Opgetrokken in massief metselwerk met muren tot wel 66 cm dik

Het gebouw heeft een constructie van gietijzeren kolommen,
grenen moerbalken-en vloeren.

Een geweldige ruimte waar vroeger de cacao bonen werden opgeslagen.

Dit pand werd ook onze “stapelplaats” van handelsgoederen voor een aantal jaren.

De zakken met cacao bonen waren verleden tijd en de indrukwekkende ruimte werd gevuld met stellingen met duizenden dozen koek en snoep.

Dit bordje altijd bewaard. Jammer dat de letter N verloren is gegaan.

Amsterdamse Groothandel in Zoetwaren.....

Van gevulde koeken, pennywafels, roze spekken, rollen drop en pepermint, tot een enorm assortiment bonbons en chocoladerepen.

Op een bovenverdieping was een opslagplaats van kunst van de BKR (Beeldende Kunstenaars Regeling). Hier werd, in de loop der jaren, een enorme verzameling kunstvoorwerpen en objecten opgeslagen.

Regelmatig zagen we de kunstenaars komen die, in het kader van 'Een inkomen in ruil voor kunst', hier elke maand hun werk kwamen inleveren.

Ik zie nog steeds twee kunstvormen/objecten voor me, die ik na al die jaren niet ben vergeten.

Een door midden gezaagde, totaal gestripte, in allerlei kleuren gespoten oude auto en een kunstenaar met een klein schilderijtje onder de arm. Het schilderijtje was nog nat.

Op een donkere achtergrond was een (toen nog) wit gebleekt Melita koffiezakje geplakt... gevuld met koffieprut!

Er werd hard gewerkt in onze familiegroothandel, ik ga er vanuit dat de kunstenaar die de halve auto zo had bewerkt ook hard gewerkt heeft. Maar die man met dat kleine schilderijtje met een zakje koffieprut erop? Wat ging er in hem om? Op het laatste moment gedacht: "Eerst nog even koffie zetten en dan naar de BKR?"

Misschien is hij alsnog beroemd geworden en hing het schilderijtje in het museum in Gorcum waar een overzichtstentoonstelling te zien was van verzamelde BKR-kunstwerken.

In het daarbij uitgegeven boek, 'Een monument voor de BKR', worden feiten en cijfers weergegeven, maar ook afbeeldingen van kunst in ruil voor geld.

De regeling staat bekend om de enorme verzameling van 5688 kunstenaars. In 1952 waren er 142 deelnemers, in 1983 waren het er 3500 en in 1987 nog 300.

Er werden 521.000 kunstwerken verzameld: 221.000 in bezit van het Rijk en 300.000 in bezit van de gemeenten.

Het Rijk heeft er 201.000 afgestoten (!) en er 20.000 behouden, als zijnde van 'bijzondere culturele waarde'.

In de periode van 1975 tot 1982 stegen de uitgaven van 3.9, naar 147.3 miljoen!

Er kwamen opslagproblemen.

Er kwamen gesubsidieerde gemeentelijke en regionale kunsttuleen en artotheken.

Er werd decennialang maar weinig kunst van vrouwen aangekocht.
(kostwinnersbeginsel)

Het kreeg een negatief imago en er werd ook misbruik van gemaakt
Lubbers 2 maakte een einde aan de regeling.

Eigenlijk door die halve auto en dat natte koffiezakje raakte ik minder in
moderne kunst geïnteresseerd.

Geef mij maar de oude meesters, van Rembrandt tot de Haagse School en
musea voor oudheden.

Door nu een verhaal voor de verhalenbundel te schrijven met als onderwerp
kunstvormen en objecten, denk ik terug aan die tijd van toen en ruik ik weer
de cacao bonen, vermengd met de geur van alle door ons verhandelde
zoetigheden.

Genoeg om over na te denken en te filosoferen: wat zijn kunstuitingen en
kunstobjecten?

Ik denk dat je daar niet voor gestudeerd hoeft te hebben, maar dat een ieder
voor zich beleeft wat kunst(kunstig) of kitsch (kitscherig) is.

Wat is het toch bijzonder, dat ik door dit onderwerp 'kunstobjecten en
kunstvormen', weer terugdenk aan 55 jaar geleden!

Wat is het toch leuk, dat de schrijfpdracht, mij weer terugbrengt naar dit
mooie pand 'Wilhelmina'.

Wat is het toch mooi, dat er nu in dit oude pakhuis zoveel activiteiten zijn , en
er zelfs een Biënnale wordt gehouden.

Wat is het toch toevallig, dat er in dat pand, waar ik zelf jaren gewerkt heb, nu
een creatief bolwerk voor kunstenaars, artiesten, ontwerpers, architecten
en ambachtlieden is. En er ook een cultureel centrum voor verhalenvertellers
(mezrab) is gevestigd.

Verhalen vertellen is ook een kunstvorm !

Pakhuis Wilhelmina: een plek waar ruimte is voor het nieuwe, maar waar het
oude ook vol hartstocht wordt gekoesterd!

Anneke Kettenes

Kunstuitingen en objecten (en natuurlijk: het verhaal erachter...)

Net de kunst tiendaagse achter de rug, heerlijk om op zoveel mooie locaties in Bergen te mogen genieten van zoveel uitingen en vormen van kunst.

Al jaren terug was ik zeer onder de indruk van de 'ijzerconstructies' van Joshua Pennings, die al jaren in een prachtige tuin aan de Eeuwigelaan tentoongesteld worden. Ik had een kaartje van hem en wist dat hij in Grave woont, hoe grappig dat ik, door mijn verhuizing naar Brabant, nu vlak bij hem woon...

Bij 'Huize Glorie (wat op zich al een kunstwerk is vanwege de prachtige locatie, de uitkijktoren met de mooie geschiedenis en de glas-in-loodramen, waar de slag tegen de Russen in afgebeeld staat) zagen we dit jaar prachtig gebeeldhouwde dierenkoppen, maar ook de roestvrijstalen platen die gedeeltelijk met kleurschakeringen waren gemarkeerd vonden we heel mooi. Op school had ik het vak kunstgeschiedenis, dat zo passioneel gebracht werd door de lerares dat ik er ook enthousiast van werd.

We bezochten onder begeleiding van deze lerares het Binnenhof in Den Haag en mij is het meest bijgebleven dat daar een schilderij hing van oorlogsschepen op zee, waar Michiel de Ruiters volgens mij zijn geweldige inventieve slagen mee won.

We zijn onlangs naar de 'Gevangenenpoort' geweest en vervolgens naar een museum in Den Haag, op beide locaties kwamen we weer 'in aanraking' met de gebroeders De Wit en Michiel de Ruiters, en ik moest gelijk aan het schilderij denken. 's Avonds hebben we thuis de film 'Michiel de Ruiters' nog gekeken en ons zo de gehele dag in het schilderij en de geschiedenis ingeleefd.

's Morgens bekeken we het 'Panorama Mesdag', wat een indrukwekkend en prachtig werk! Zoveel werk op realistische wijze van de schilder, zijn vrouw en zijn assistenten. Eerst een soort fotoprint gemaakt op een ronde projector (die ook bij het schilderij tentoongesteld staat). Die projecteerde de contouren op het ronde doek en gaf de kloppende verhoudingen weer. Magnifiek!

Met de voornoemde lerares hebben we ook het museum 'Kröller Müller' bezocht. Als tiener was ik verbaasd over sommige kunstuitingen.

Een wit vlak met daarop een klein wit vlakje werd kunst genoemd.

Een stel keien op een rij werd kunst genoemd.

Tja, kennelijk is niet iedere kunstvorm aan mij besteed...

Maar er hingen ook schilderijen van pointillisme. Geheel geschilderd door puntjes te zetten in de primaire kleuren, een grasveld lijkt groen maar wanneer je dichterbij komt zijn het allemaal gele en blauwe puntjes door elkaar, heel indrukwekkend. Er zitten prachtige schilderijen bij.

Een paar jaar terug was ik met een vriendin naar de tentoonstelling over/van Rembrand in het Rijksmuseum in Amsterdam, wat een schilder!

Ieder detail, zoals de kanten kraagjes, zo precies geschilderd, prachtig!
En dan Van Gogh, de man die zo labiel was en toch zo veel mooie kunstuitingen heeft weten vast te leggen.

Vroeger keken wij naar 'Floris' op de tv (zelf was ik nog meer fan van zijn mysterieuze vriend 'Sindala'). In deze serie kwamen vaak de fantasievolle schilderijen van Jeroen Bosch voor, die ik toen al heel interessant vond. Naar zijn schilderij 'Tuin der lusten' kun je zó lang kijken en telkens weer iets nieuws/anders ontdekken. Tijdens een rondvaart door 's-Hertogenbosch kwamen we verschillende beelden tegen die vanuit zijn schilderijen nageemaakt zijn.

Kunst zet aan tot nadenken en verwondering en is inspirerend.

Soms beginnen mijn handen te jeuken en slaat mijn fantasie op hol om zelf aan de slag te gaan. Ik ben geen kunstenaar en vind voor mezelf het proces vaak nog belangrijker dan het resultaat. Procesgericht in plaats van resultaatgericht, niet te veel zoeken naar perfectie is mijn uitdaging. Al zou ik dolgraag wel perfecte kunstwerken willen kunnen maken.

Sandra Schaaper

Landschap

Een aantal jaren geleden was ik geabonneerd op het blad Atelier. In die periode schilderde ik veel. Heb toen een keer met dit schilderij in het blad gestaan.

Dit is één van mijn favoriete schilderijen. Vooral de vele kleuren en de gevarieerde penseelstreek vind ik erg mooi. Ik ben begonnen met een zwart-wit foto, maar die heb ik alleen aan het begin gebruikt. Daarna kwam de rest vanzelf, puur op gevoel. In anderhalf uur stond het erop. Achteraf vraag ik me af hoe ik het zo geschilderd kan hebben. Zo'n gele zonnevlek met die werveling daaronder. Daar denk ik echt niet over na. Andere dingen weet ik weer wel. Het paars op de voorgrond kies ik omdat het mijn lievelingskleur is. De kleuren in de lucht moeten weer terugkomen in het landschap. Maar die onrustige sfeer komt er vanzelf in. Net zoals het mysterieuze, het vrolijke, het weidse, wat ook in het schilderij zit.

Eigenlijk schilder ik mijn stemming van het moment. Daarom kan een schilderij alleen maar lukken als de sfeer op de club goed is. Op 'De schilderkunst' is dat het geval. Ik voel me er echt thuis. Thuis schilder ik niet. Ik ben een Pietje precies en wil graag alles op orde hebben. Ik weet dat mijn schilderijen juist een beetje rommelig overkomen, dat er onrust in zit.

Van binnen ben ik blijkbaar toch niet zo rustig van aard als ik bij de meesten overkom. Ik heb elke week veel dingen te doen, maar schilderen doe ik het liefst. Het kost wel energie. Als ik thuiskom zeg ik tegen mijn man: "Ik heb best hard gewerkt vanmorgen." Dan kijkt hij mij ongelovig aan.

Bij deze enkele reacties van lezers:

Het schilderij is heel expressionistisch van kleur. Dat boeit me. Vooral de kleurstelling in de bovenste helft vind ik mooi, dat lichte tegen het donkere geeft diepte. Er is wel een overmaat aan geel. De kleuren zouden met olieverf nog zachter en mooier worden.

De oranje winterlucht herken ik wel, maar verder vind ik het schilderij te rommelig en te kil. De kleuren zijn niet mooi, er zit geen harmonie in. Ook de diepte ontbreekt. Een onderlaag in één kleur zou voor meer eenheid hebben gezorgd. Dagen later nog eens aan het schilderij werken helpt ook. Dan ga je verder dan het gevoel.

Je kunt aan dit schilderij zien dat de natuurkrachten volledig vrij spel hebben. Maar doordat er geen inleidende lijn in zit zie ik weinig diepte. Ook het rustpunt ontbreekt. Daardoor blijven de ogen zoeken. Mijn docent zegt vaak dat we te weinig rotzooien. In dit schilderij is volgens mij te veel gerotzood.

Ik vind het mooi, helemaal mijn smaak. Het is behoorlijk abstract, maar je kunt toch nog veel herkennen en dat boeit me. De kleuren zijn prachtig, hoewel het geel in de lucht iets te veel domineert. Het is een rustgevend schilderij, wat vooral door het onderwerp komt. Het lijkt op de Peel. Dat landschap met water geeft rust.

Tot zover de reacties.

Dit is één van mijn kunstuitingen, als ik het zo mag noemen, want wat is kunst? En wat kunnen mensen inderdaad verschillend naar een schilderij kijken. Het is voor mij in ieder geval een mooie hobby!

Dicky Spee-Schut

Een groep houten beeldjes

Op één van haar reizen voor haar werk in Afrika, bracht mijn dochter deze groep beeldjes voor mij mee. Ze had het op een plaatselijke markt gekocht. Zodra de kerstdagen in aantocht zijn, zet ik ze op hun vaste plek in de woonkamer. Toen ik ze voor de eerste maal zag, ontroerde het me, dat ook het kindeke Jezus een diepzwarte huid had. Dit was de reden waarom mijn dochter de beeldjes voor mij had gekocht. De vanzelfsprekendheid, dat Jezus ook donkergekleurd is, net als de persoon die ze gemaakt heeft, vind ik prachtig. Het is me dierbaar geworden.

Wat is dat toch: discriminatie op grond van onze huidskleur.

Ik was zes, toen een studievriend van mijn vader bij ons kwam logeren. Mijn ouders hadden verteld dat hij in Suriname was geboren, maar niet dat hij een zeer, zeer donkere huid had. Ik vond het eng. Ik had liedjes geleerd over nikkertjes, die met een parasolletje in de zon liepen. En dat sinterklaas een 'zwarte' knecht had. Maar al snel vergat ik zijn huidskleur. Hij maakte grapjes met mij en vertelde prachtige verhalen over dieren die ik alleen uit boekjes kende. Tijdens mijn lagere- en middelbareschooltijd, heb ik nooit medeleerlingen gehad met een andere huidskleur. Die ontmoette ik pas tijdens mijn studie aan de Universiteit. Ik vergeet nooit mijn stomiteit om aan één van hen te vragen, waar hij geboren was. 'Amsterdam' was het antwoord. Ik kon wel door de grond zakken van schaamte, maar hij was aan die vraag duidelijk gewend. Ook mijn ouders waren niet erg consequent. Voor de eerste keer thuiskomend met een Afrikaanse vriend, kreeg ik te horen, dat ik nog maar eens goed moest nadenken over mijn keuze. "Maar jullie hebben me

altijd verteld dat ik geen verschil moet maken?” “Ja, maar je zult veel discriminatie ondervinden, zeker als er kinderen geboren worden.” Het lijkt wel of discrimineren in de mens gebakken zit. Zelfs in Afrika ontdekte mijn dochter dat ook hier op huidskleur wordt gediscrimineerd. Hoe donkerder, hoe lager de rang. Ik vertelde een vriendin enthousiast hoe mooi ik mijn kleinkind vond. Ze weet dat mijn schoondochter in Turkije geboren is, en antwoordde: “Vast, halfbloedjes zijn altijd erg mooi.” Ik stond paf. Zo had ik dat nooit ervaren. Discrimineer ik zelf nooit? Jammer genoeg wel. Word ik zelf wel eens gediscrimineerd ondanks dat ik ‘blank’ ben? Natuurlijk. Ik blijf in het dorp, nadat ik hier veertig jaar geleden kwam wonen, altijd nog ‘die vreemde’. Vind ik dat erg? Nee, niet meer.

Cootje Bronner

Een kunstje

Het was in 1950 in Den Haag. Daar had je het Residentie koor, een koor van zo'n 100 mensen. Ik ging op onderzoek. Zou het, met mijn amper twintig jaar, iets voor mij zijn? Dat was wel even schrikken. Ik kwam midden in het aanleren van de Missa Solemnis van Beethoven terecht en dat onder leiding van een kundig en strenge dirigent. Waar was ik aan begonnen!

Toch maar even volhouden. En toen was er de uitvoering met een groot symfonieorkest.... Ik kan geen passende woorden vinden voor wat ik toen voelde. Beethoven moet in zijn graf zijn oren gespist hebben en ook degene voor wie die Missa Solemnis geschreven is?

Wat is het dat alle wetenschap niet kan verklaren, maar door deze kunst wordt opgeroepen? Het ervaren van het vertroostende en bevrijdende van deze dimensie! Spanningen beleven in stem en tegenstem, in tussen-, onder- en bovenstemmen. En toch geen conflict. Even een momentje van gaafheid, van een alles en allen omvattende harmonie, een totale vrede.

Nog zo een, maar jaren later. Na heel wat verhuizingen woonde ik in Bergen. Daar was een koor bezig onder leiding van Pieter Jan Olthof. De Johannespassie van Bach. Voor de uitvoering hadden zij graag enige versterking erbij. De vraag kwam ook bij mij en ik zei geen nee. De uitvoering in de Petrus en Paulus kerk was mooi. Nu had Pieter Jan ook een koor in Amsterdam. Daar werd ook de Johannespassie gerepeteerd. En ook daar was enige versterking welkom. De uitvoering was in het Concertgebouw. Ook daar met een symfonieorkest.

En ook daar overkwam mij dat, waar ik geen passende woorden voor heb. Mijn stem, mijn gehoor, mijn maatgevoel, invoelen in de passies, zij zongen het lied van mijn ziel!

Meestal is mijn leven eenvoudig, eentonig, één melodie, één motief domineert. Dan maken ervaringen met muziek, met gedichten, met ontroerende films, met speksteen snijden mijn leven tot poëzie. Oorlogszuchtige dissonanten, uit de toon vallen, hoort erbij. Grondtonen scheppen orde: het geheim van de schepping, liefde, geven mij dan grond onder mijn voeten.

En wat is dan mijn partij in de toekomstmuziek?!

S. de Kok

In feite zijn we toch allemaal Kunstenaars!

Het gegeven Leven te Leven in veule omstandigheden en gedaanten.
Het is geen koud Kunstje, wat we er ff bij doen.

Uit de aandachtkunsten kunnen mooie verschijningen belicht en gelicht worden. Iedere 24 uur een kunstwerkje uitvouwen en ervan kunnen genieten. Dat heb ik toch maar weer voor elkaar gebracht.
Onze rugtasjes zitten er vol mee, met alle uitingen die we hebben laten zien aan de wereld. Waarover we blij kunnen zijn.
Ook toen het eerst niet lukte en daarna wel!
Het zijn 'Kunstwerkjes'.
Ook de nog niet afgemaakte komen er nog aan.
Geduld is een schone zaak.

Kiek m'n huiskamertje rond en zie de vrolijkheid van de Kunstwerkjes er vanaf stralen.
Het komt en kwam vaak voor dat, wanneer m'n kunstuiting zich voordeed/ voorbijkwam, dat het gevoel mij bij de hand nam en dat zich in een mum van tijd een hartenkreet uitte. Ja! Dat is het, dat wens ik en met vol vuur!
En kocht het! Wist het ook zo zeker!
De topstukjes, die ik mij kon permitteren zijn en blijven mijn wonderbaarlijkste kunstwerkjes.

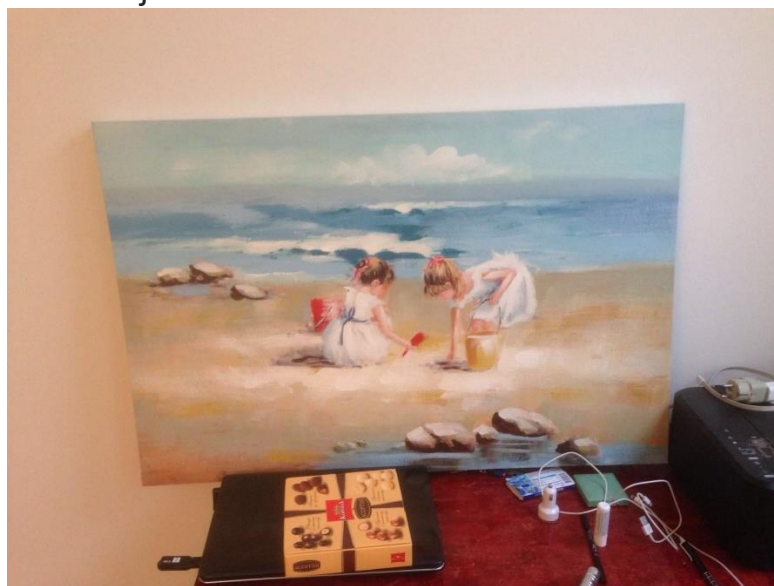
Nam ze zelfs mee naar het buitenland, waar ik kon verblijven. Dicht bij mij!
Weet de naam van de beeldhouwster nog en kocht het in enige seconden in de grote Kerk in 'Alckmaer'.

Kreeg een keer een mooie geschilderde kaart van Amnesty International met de afbeelding van 5 dansende vrolijke, kleurrijk geklede kleine meisjes en jongens. Zó geraakt en las adres van de galerie dat op de kaart stond.
Was ca. 30 jaar geleden. Belde de galerie en vernam, dat het schilderij reeds verkocht was. Verzocht of het mogelijk was een dito schilderij opnieuw te schilderen. Bleek mogelijk. Zó blij, zóó blij!
Het hangt nu nog in de huiskamer.

Afbeeldingen van kinderen zijn m'n favorieten!

Zelfs tijdens een fietstocht in Zeeuws-Vlaanderen, waar een vriend verblijft, kwam ik in een kringloopwinkel in een klein dorpje een prachtig olieverf schilderij tegen met de afbeelding van 2 kleine meisjes aan het strand. Zo zonnig en aandoenlijk.

Met een spotje valt het zo vriendelijk op.

Ook een klein schilderijtje van 10x10 cm met een fijn mooi gezicht van een Zeeuws meisje met een wit kapje is later in een groot formaat van 40x50 cm geschilderd. Hangt ook nog in de huiskamer.

Weet niet precies wat het is, maar de natuurlijke uiting en puurheid van jonge kinderen laten mijn innerlijk gevoel werken en ik raak er diep van doordrongen. En word er blij van en laat dan ook een kinderlijkheid in mij naar boven komen.

Fred Steinkühler

Zwervende kunstminners

Ik maak regelmatig wandelingen langs kunstwerken. Zelden kom ik dan bij toeval mooie of bijzondere creaties tegen. Gewoonlijk heb ik al voor ogen wat ik wil gaan bewonderen. Zo ging ik er, in de tijd dat ik nog in Hilversum woonde, eens met een goede vriend op uit om langs alle projecten van Dudok in die gemeente te struinen. Willem Marinus Dudok was, zoals u wellicht weet, een architect volgens de 'Nieuwe Haagsche School' met een aantal eigen kenmerken. In Het Gooi heeft hij o.a. het zeer in het oog springende stadhuis van Hilversum uit de pen gewrongen en in steen laten optrekken. Wij wisten die dag - een zaterdag halverwege de jaren '90 - reeds, dat we onze wandeling zouden onderbreken of afsluiten in 'Café Dudok' achter het station aldaar. Dat deden wij - zoals wel vaker - met een speciaalbier uit België en een dikke sigaar op het smalle terras.

Een andere architectuurwandeling ondernam ik eens met een leuke dame, even na het begin van het nieuwe millennium in Barcelona. Antoni Gaudi heeft daar, rondom een eerdere eeuwwisseling, nogal wat interessante gebouwen en projecten uit laten werken, die men zou kunnen zien als een Spaanse uiting van de toen gangbare kunststroming die men 'Jugendstil' noemde. Zeker is dat veel van zijn kunstwerken een sprookjesachtige sfeer ademen en dat het hooggelegen park Güell een zeer romantisch oord is, van waaruit men een mooi uitzicht over de Catalaanse hoofdstad heeft. Toen wij, ook met behulp van de metro, al vele van de eigenaardige, kleurige en verspreide werken van deze bijzondere architect bekeken hadden, stelde ik haar voor om nog even gauw die overbekende kathedraal, de 'Sagrada Familia', van dichtbij te gaan aanschouwen en dan daar in de buurt een heerlijk glas wijn te gaan drinken. Verrassend reageerde zij daarop echter met de mededeling dat het voor haar niet af zou zijn zonder een frisse Ierse pint. Het was namelijk rond Saint Patricks Day en zij kende een levendige Ierse pub niet ver van het ambitieuze bouwwerk, waar niet alleen katten dralen: ook de bouwmeesters en hun team schieten nog steeds niet erg op. Aldus geschiedde.

Ook in Bergen is het zeer de moeite waard om, rondlopend, allerlei uitzonderlijke bouwwerken nader te bestuderen. Zo is er in het zuiden aan de rand van het Bergense bos natuurlijk een verzameling huizen van de 'Amsterdamse School'. Men woont hier in nog zoveel ander schoons.

De Bergense Kunst-10-daagse van 21 tot 31 oktober nodigde onlangs desalniettemin uit tot een ander soort wandeling of fietstocht. Ik beperkte me deze keer tot het centrum, waar ik na de bekende galerieën en de kraampjes op het plein, ook de oefenruimte van de harmonie betrad. Een handvol kunstzinnig geschoolden stelde er hun fraaie producten ten toon. Vooral de kleine bronzen beelden, die ik daar ontwaarde, vond ik prachtig. Ter afsluiting van mijn gecombineerde fiets- en wandeltocht, bracht ik geleende boeken terug naar de bibliotheek en werd daar ten laatste toch zeer verrast door een jonge kunstenaar en haar originele schilderijen.

Viktoria, een artistieke tiener uit Oekraïne, verkocht er haar kleurige werken. Kunstuitingen die alle een magisch verhaaltje vertelden. Van de opbrengst hoopt ze een lief hondje te kunnen kopen. Ze vond het prima dat ik haar met haar koopwaar kieke. Ter afsluiting genoot ik, deze keer alleen, van een koele pilsener bij Steff's.

Hans van de Langenberg

Gerrit Willem van Blaaderen (1873-1935)

We kennen in Bergen allemaal de Van Blaaderenweg, een door diverse bomen geflankeerde weg met heel veel bochten en zwenkingen in de richting van het kanaal: je moet er voorzichtig doorheen manoeuvreren om geen brokken te maken. Zo ziet ook het leven van Gerrit Willem van Blaaderen eruit: de bekende schilder van de Bergense School (1873-1935). Tijdens zijn leven bewoog hij zich behendig en succesvol door alle kunststromingen die zich voordeden: het Impressionisme in Laren, het Kubisme van de zuidelijke landen en het Expressionisme van Van Gogh en de Bergense kunstenaars van de twintiger jaren. Van jongs af aan werd zijn standvastigheid op de proef gesteld. Zijn vader deed zijn uiterste best hem af te brengen van zijn plannen te gaan schilderen: uiteindelijk mocht hij naar de Kunstnijverheidsschool in Haarlem. Maar hij hield vol en volgde lessen bij Vaarzon Morel en later op de Kunstacademie in Antwerpen.

Hij leek een schilder die zich nogal grillig ontwikkelde, doordat hij diverse invloeden onderging. Een factor die een rol speelde was zijn huwelijk met de schilderes Riet Hoogendijk. Haar broer was kunstverzamelaar en bezat veel werk van o.a. Van Gogh, Sisley en Matisse. Van meet af aan bezat Van Blaaderens werk hoge kwaliteit en hij werd dan ook alomtewees gewaardeerd. Hij reisde veel en werkte hard, tot zijn carrière een wending nam en hij zich in Bergen ging vestigen, aan de Buerlaan, waar ook Charly Toorop en Leo Gestel woonden, vlakbij de Oude Hof.

Hij ging daar wonen met zijn tweede vrouw: Sien Maas. Uit die periode dateert een aantal prachtige schilderijen, waarvan er een werkelijk subliem is: een zeer groot doek van 1m10 bij 1m10, dat het pronkstuk is van het Stedelijk Museum in Alkmaar. Ik heb er menigmaal met grote bewondering voor gestaan en zal dat ook iedere keer blijven doen als ik die zaal betreed. Het is zo gaaf! Het straalt bezonkenheid uit en rust. Een wonder van harmonie, zowel van vorm als van kleur. De zwaar overhangende takken geven een impressie van melancholie en bezorgdheid. Terwijl het hart van het schilderij een lichtende toekomst uitstraalt. Links zien we de hoekige contouren van De Zwarte Schuur en in de verte de toegang tot het Oude Hof.

Van Blaaderen schilderde dit werk in 1921, op dat belangrijke keerpunt in zijn leven. Ook een hoogtepunt, lijkt mij: je moet de kracht en de moed hebben zo'n werk neer te zetten.

En als inwoner van Bergen ben ik dubbel dankbaar, want als ik op de plek

ben waar het schilderij is ontstaan dan geniet ik evenzeer: dan zie ik in het water van Het Oude Hof de weerspiegeling van de hoge bomen en de overhangende takken die zich buigen over al onze gedachten en gevoelens. Het is voor mij het mooiste plekje van Bergen en ik geef het hier weer onder de foto van het schilderij.

Anna

Zwarte Schuur bij 't Oude Hof

Van Blaaderen kwam al in 1918 in Bergen wonen, maar pas vanaf 1920 sloot zijn stijl aan bij die van zijn Bergense collega's. In gloeiende kleuren, met grote contrasten, schilderde hij de voormalige houtzagerij bij 't Oude Hof in Bergen. Hij exposeerde het schilderij diverse keren, maar het bleef onverkocht. Daarop zond hij het zijn ex-vrouw Riet Hoogendijk, in ruil voor de jaarlijkse toelage.

Vragen?

Neem dan gerust contact op met één van de wijksteunpunten van Stichting Welzijn Bergen.

Op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur bereikbaar op:

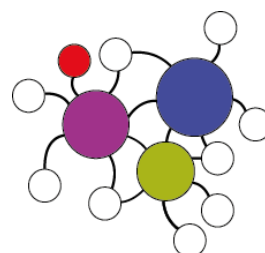
Wijksteunpunt Bergen: T 072 - 582 14 50
Binnenhof 9-11, 1861 JW Bergen

Wijksteunpunt Egmond: T 072 - 506 52 04
Hanswijk 1B, 1934 CP Egmond a/d Hoef

Wijksteunpunt Schoorl: T 072 - 509 52 67
De Sanderij 7, 1871 ER Schoorl

Aanleveren kopij
c.meliefste@welzijnbergen.nl

www.welzijnbergen.nl

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*
ANBI

**Stichting
Welzijn
Bergen**